

AURELI TVERDOHLEB - PEDAGOG ȘI MANAGER

Elena BUZINSCHI

ABSTRACT

This paper work is dedicated to the short biographical article of representative of the Faculty of History and Geography of the State Pedagogical University "Ion Creanga", Aureli Tverdohleb. Being loyal to the faculty, he dedicated his entire pedagogical activity starting working as an assistant lecturer and becoming a dean of the faculty. During this period of time his efforts were submitted to reform the educational system in university and pre-university systems.

Keywords: Aureli Tverdohleb, State Pedagogical University "Ion Creanga", assistant lecturer, dean.

Profesorul Aureli Tverdohleb a activat și activează de la începutul carierei sale pedagogice în calitate de lector asistent, lector superior, prodecan și decan-interimar al Facultății Istorie și Geografie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Este un permanent susținător, adept și promotor al reformei învățământului preuniversitar și universitar în Republica Moldova, fiind versat în problemele cu care se confruntă școala contemporană.

La 28 aprilie 1959, în satul Horodiște, r-nul Dondușeni, într-o familie de colhoznici s-a născut Aureli Tverdohleb – viitor istoric și pedagog. În anul 1966 este înscris în clasa întâi la școala de opt ani din satul natal. Între anii 1974-1976 își continuă studiile la școala medie din s. Sudarca același raion,¹ pe care o absolveste eminent, dar fără vreo medalie.

Elev la școala primară din s. Horodiște, 1970.

Foto din arhiva familiei.

¹ Dosarul personal al profesorului Aureli Tverdohleb. Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă” din Chișinău.

După nereușita încercare, în anul 1976, de a fi înmatriculat la Facultatea de Drept a Universității de Stat din Chișinău, revine în satul natal, unde se angajează în calitate de maistru la rețelele de telefonie din r-nul Dondușeni, având ca domeniu de activitate satul natal. Între timp, în scopul pregătirii pentru recrutarea în rândurile Armatei Sovietice, este trimis de Comisariatul militar al raionului, la cursurile de șoferie la ȘPT 22 din or. Ocnița, pe care le absolvă în aprilie 1977, cu permisul de șofer profesionist.

Student al Facultății de Istorie și Pedagogie, 1981. Foto din arhiva familiei.

După susținerea cu succes a examenelor de admitere, începând cu septembrie 1977 își face studiile la Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea de Istorie și Pedagogie. Conform relatărilor dlui Tverdohleb, istoria a fost aleasă în speranța transferului la USM, la Facultatea de Drept, deoarece visa la munca în organele procuraturii. Visului nu i-a fost dat să se realizeze. Studenția, perioada cea mai romantică, veselă, fără probleme, se va scurge deosebit de repede. A. Tverdohleb își amintește cu o deosebită plăcere despre peripețiile studențești din perioada lucrărilor agricole, la care a participat toți cinci ani de studii, cele din detașamentele de construcție, cele de la practica de vară în taberele de întremare a sănătății copiilor etc. În același timp, menționăm că accentul principal îl punea pe acumularea cunoștințelor. Absolvă cu mențiune facultatea în anul 1982, obținând calificativul de profesor de istorie, științe sociale, metodist în domeniul muncii educative, diploma nr. 516447.¹

După absolvirea școlii superioare, este angajat la Catedra de istorie universală în calitate de laborant superior. Din noiembrie 1982 până în mai

¹ Ibidem.

1984, fiind recrutat în rândurile Armatei Sovietice, își satisface serviciul militar în or.Harkov, Ucraina.

La întoarcerea din armată, revine la Catedra de istorie universală a Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău², de asemenea în calitate de laborant superior, până la promovarea prin concurs la începutul anului de studii 1985-1986 la postul de asistent.

Între timp, în anul de studii 1984-1985 dlui A. Tverdohleb i se încredințează orele practice la cursul de Istoria modernă a țărilor Asiei și Africii, în calitate de asistent. Din ianuarie 1985 este numit responsabil de munca educativă cu studenții în căminul studentesc al Facultății de Istorie și Pedagogie. Sub conducerea domniei sale au fost organizate un șir de activități educative și distractive, întâlniri cu persoane de vază din țară etc.

Începând cu anul 1985 și până în prezent dl A. Tverdohleb își desfășoară activitatea în calitate de asistent, lector superior la Catedra de istorie universală (actualmente Istorie și Geografie), inițial a Facultății de Istorie și Pedagogie, ulterior Istorie și Geografie, actualmente Filologie și Istorie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.³ Între anii 1991-1994 își face studiile de doctorat la Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei, având ca temă de cercetare „Orașele Moldovei: procesele demografice, 1940-1990”.

Independența națională i-a adus mari provocări în a-și schimba domeniul de activitate. Alături de alți colegi, i s-a propus angajarea în serviciu la Ministerul Afacerilor Externe, refuzat de el. Dl Tverdohleb a rămas „crengist” devotat. Putem doar să presupunem regretul rămânerii „în singurătate” la facultate, deoarece la propunerea Ambasadorului Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Turcia dl Ion Botnaru în anul 1997, de a merge în misiune în calitate de director administrativ, a acceptat din prima. Mai putem argumenta acest accept și prin salariile simbolice din acel moment în sistemul educațional. Revenit acasă, în iunie 1999, pe parcursul următorului an de studii este restabilit la catedră.

Harkov, Ucraina, 1984.
Foto din arhiva familiei.

² Ibidem.

³ Ibidem.

Ankara, Turcia, 1999. Foto din arhiva familiei.

În ajunul plecării sale în Turcia, de la 15 ianuarie 1997 dl A.Tverdohleb, a îndeplinit temporar funcția de prodecan al Facultății de Istorie și Etnopedagogie a UPS „Ion Creangă”.

În vara anului 2000, iarăși la propunerea dlui I. Botnaru, care îndeplinea obligațiunile de Reprezentant Permanent al Republicii Moldova pe lângă Organizația Națiunilor Unite la New York, de a merge în calitate de director administrativ, a acceptat. Provocarea a fost și o posibilitate pentru copiii săi de a vedea o altă civilizație și de a însuși limba engleză. Toți copiii au studiat în școala engleză, iar cea mai mare fiică a și absolvit-o.

Washington, SUA, 2001. Foto din arhiva familiei.

Întors acasă, dl Tverdohleb, a revenit la îndeplinirea obligațiilor de la catedră, iar din 2006 este numit în funcția de prodecan al facultății, funcție pe care o deține și astăzi. În perioada anilor 2010-2012 și a anilor 2015-2019 va îndeplini obligațiile de decan-interimar al Facultății de Istorie și Etnopedagogie (Istorie și Geografie) a aceleiași universități. Din septembrie 2019, odată cu optimizarea facultăților de Istorie și Geografie cu cea de Filologie, până în prezent este prodecan al Facultății de Filologie și Istorie.⁴

În perioada 10.11.2003 până la 30.12.2003 dl A.Tverdohleb se află în stagiul științifico-didactic la Universitatea din Ankara.⁵

În scopul dezvoltării și formării profesionale A.Tverdohleb participă activ la un șir de seminare, programe de formare continuă pentru cadrele didactice, stagii profesionale, cum ar fi: „Limbaj istoric: dificultăți și soluții în formarea competențelor”; „Dezvoltarea managementului instituțional prin prisma standardelor de calitate”; „Strategii didactice moderne la Educația civică”; Stagiul de formare pentru profesorii de Educație Civică privind implicarea elevilor în monitorizarea drepturilor copilului etc.

De-a lungul activității pedagogice dl A.Tverdohleb este titularul cursului normativ *Istoria Modernă a Țărilor Asiei și Africii*, preluat de la mentorul său, profesor de excepție, Leonid Feider, care, ca urmare a agravării stării de sănătate, a plecat la pensie. Chiar dacă a plecat de la noi, în a doua jumătate a anilor optzeci a secolului trecut, amintirea despre dl L. Feider, despre experiența preluată de la dumnealui este vie, prin relatările dlui A. Tverdohleb.

Obținerea independenței naționale a înaintat în fața tânărului stat, Republica Moldova, noi provocări, una din ele fiind determinarea cursului de politică externă. Odată precizat, vectorul european în politica externă a determinat și familiarizarea, în primul rând, a studenților de la Facultatea de Istorie, cu succesele și realizările familiei europene. În aceste condiții, dl A.Tverdohleb, a propus inițial ca opțional, care ulterior a devenit normativ, cursul *Istoria integrării europene*.

De asemenea, studenților le sunt propuse câteva cursuri opționale, care prin conținutul lor completează cunoștințele acumulate în cadrul prelegerilor la cursurile normative. Menționăm cursurile opționale: *Islamul: istorie, tradiții, obiceiuri*; *Imperiul Otoman: evoluția statalității de la origini până la destrămarea statului*; *Organizații internaționale*, care au fost și sunt solicitate de studenții facultății. A lucrat la elaborarea curriculumului, a temelor și subiectelor pentru seminare, temelor referatelor, textelor de lecții și suporturilor de curs, PPT-lor la toate cursurile predate în corespundere cu cerințele actuale ale școlii superioare. Pentru a ușura activitatea studenților în pregătirea pentru seminarii, în anul 2010 a fost discutată la catedră și recomandată de către Senatul UPS „Ion

⁴ Ibidem.

⁵ Ibidem.

Creangă” spre publicare lucrarea „Istoria modernă a țărilor Asiei și Africii (indicații metodice)”, care include planurile seminarelor cu recomandări metodice pentru fiecare subiect propus spre discuție cu o listă a literaturii pe care studentul este obligat să o consulte.

A. Tverdohleb a elaborat și a prezentat pentru discuții un șir de texte de lecții, printre care: „Criza și scindarea Imperiului Marilor Moguli. Transformarea Indiei în colonie engleză” (2003); „Iranul în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Răscoalele babizilor” (2004); „Orânduirea socială și harta politică a țărilor Asiei și Africii la începutul istoriei moderne” (2005); „China feudală sub puterea dinastiei Qing” (2006); „Japonia în perioada Shogunatului Tokugawa” (2007); „Decăderea Imperiului Otoman” (2008) etc.

A. Tverdohleb – membru al Consiliului Facultății (de șa stânga la dreapta): O. Munteanu, B. Vizer, J. Nastas, Gh. Gonța, V. Ursu, N. Chicuș, T. Selivestru, V. Mireniuc, S. Culea, N. Tudoreanu, A. Tverdohleb. Foto din arhiva facultății, 2007, I. Topală.

Atât în cadrul orelor teoretice, cât și practice profesorul A. Tverdohleb utilizează metode noi de predare, cum ar fi: situații de problemă, confruntări intelectuale, metode interactive, teste, portofolii etc.

Alături de activitatea didactică, educativă și administrativă, A. Tverdohleb a participat la un șir de conferințe, simpozioane, seminare, mese rotunde, programe de formare continuă, atât în țară, cât și peste hotare. Sistematic participă la Conferința științifică anuală a cadrelor didactice ale UPS „Ion Creangă”. La 28 septembrie 2010 a participat la Conferința științifică Internațională jubiliară „Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” la 70 de ani; între 23-25 martie 2012 la Simpozionul științific internațional „Noile paradigme în cercetarea și predarea istoriei în mileniul III”; la 27-28 septembrie 2013 la

Conferința științifică „Noi tendințe în protecția și promovarea patrimoniului cultural național și european” etc.

Am menționa participarea lui A. Tverdohleb, alături de colega sa A. Lisnic, la elaborarea, iar ulterior la promovarea prin Comisia Națională de Heraldică a medaliei „Ion Creangă”, cu care sunt decorate personalități notorii din domeniul cercetărilor pedagogice și nu doar, personalități marcante din viața social-politică a municipiului și statului, precum și profesori ai Universității pentru succese remarcabile în activitatea pedagogică.

Activitatea științifică a dlui A. Tverdohleb este axată pe studierea problemei evoluției relațiilor între Republica Moldova și Republica Turcia la etapa contemporană. În baza materialelor cercetate și analizate au fost publicate câteva articole în reviste din Republica Moldova și România. Din ele am menționa: „File din istoria stabilirii relațiilor bilaterale între Republica Moldova și Republica Turcia”, publicat în revista *Cogito* în martie 2012, „Rolul Comisiei interguvernamentale de colaborare economică și comercială în dezvoltarea relațiilor bilaterale între Republica Moldova și Republica Turcia”, publicat în *Revista de științe socioumane*, nr. 2 din 2012. Ambele articole au fost traduse și publicate și în limba engleză. De asemenea, în culegerea de articole „Dialogul civilizațiilor. Interferențe istorice și culturale. Ad honorem Victor Țvircun”, a fost publicat articolul „Viața - un scurt popas meditativ”, editată la Chișinău în anul 2015.

În calitate de profesor, curator, prodecan și decan-interimar A. Tverdohleb realizează o muncă rodnică print-un șir de activități educative și distractive cu studenții facultății, cum ar fi: întâlniri cu personalități notorii, excursii cu caracter științific și cultural, vizite la obiective turistice din Orheiul Vechi, Mănăstirile Frumoasa, Răciula, Hârjauca, Hârbovăț, Căpriană, Saharna, Țîpova; Grădina Botanică ș.a.

Întreaga activitate educativă este orientată spre formarea și consolidarea colectivului, în cultivarea calităților de solidaritate, omenie, respect față de sine și cei din jur. În cadrul ședințelor de grupă, care sunt organizate frecvent, sunt discutate diverse probleme cu care se confruntă studenții, atât în cadrul universității, cât și în viața socială. Ca un bun părinte și educator A. Tverdohleb vine cu sfaturi, exemple și recomandări în soluționarea lor.

A. Tverdohleb dă dovadă de calități importante ca un bun administrator, precum onestitatea, bunătatea, amabilitatea, mărinimia, chibzuința, responsabilitatea și multe altele. A. Tverdohleb se bucură de autoritate și respect binemeritat din partea cadrelor didactice și a studenților.

Pentru activitatea pedagogică prodigioasă și contribuția substanțială în pregătirea cadrelor pedagogice, A. Tverdohleb a fost decorat cu distincții de stat și bisericești. Printre ele am menționa: Diploma Guvernului Republicii Moldova, gradul II, 2014; Diploma Guvernului Republicii Moldova, gradul I, 2015; Medalia „Ion Creangă”, decernată de Senatul UPS „Ion Creangă” în anul 2019; Medalia

„Alexei Mateevici”, 2008; Diploma Sindicatului Educației și Științei Republicii Moldova în anul 2014. Printre distincțiile bisericești am menționa ordinele: „Cuviosul Paisie Velicovschi, gr. II”, anul 2009; „Meritul Bisericesc, gr. III”, anul 2014; „Bincredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt, gr. II”, anul 2015; „Sfântul Ierarh Petru Movilă, gr. II”, anul 2019.

Familia Tverdohleb, 2012.

În finalul studiului dorim să menționăm câteva fraze expuse de A. Tverdohleb: „Sunt conștient că în texte de așa natură se scriu doar momente de succes. Chiar dacă ele nu sunt atât de multe, sunt mulțumit de ele. Cu toate problemele și succesele înregistrate sunt mulțumit lui Dumnezeu pentru momentele trăite până acum. În același rând, aș vrea să mulțumesc părinților mei, Elena și Nicu Tverdohleb, pentru investiția care au făcut-o în perioada copilăriei și adolescenței mele, deoarece mai târziu n-am reușit, ei plecând devreme în lumea celor dreپți. Plecarea a fost liniștită, deoarece m-au „lăsat” în mâini de nădejde. Căci încă la anul trei am înregistrat căsătoria cu Tatiana Nagnibeda, colegă de grup – drăguță, educată, calculată, echilibrată, și, cum au demonstrat evenimentele ulterioare, pedagog cu dar de la Dumnezeu. Vreau să-i mulțumesc mult pentru răbdarea manifestată, în special cu caracterul meu impulsiv. Având o viață trăită împreună ne bucurăm mult de cele trei fiice – Constanța, Lucreția și Lucia, care, după părerea noastră, sunt bine crescute, temei pentru a ne mândri cu ele. Ne fac plăcere și cei trei băieți, care și-au legat soarta de fetele noastre, și pe care îi considerăm „băieți buni”. Vreau, pe această cale, să le mulțumim pentru cei șase nepoți: Alev, Kartal, Atakan, Marcus Aureli, Cezara, Ailin, pe care ni i-au dăruit și pe care îi iubim și îi adorăm.”